

January 12, 1982

**Information on Collaboration between Bulgarian and
Czechoslovak Ministries of the Interior in 1981**

Citation:

"Information on Collaboration between Bulgarian and Czechoslovak Ministries of the Interior in 1981", January 12, 1982, Wilson Center Digital Archive, Archive of the Ministry of the Interior, Sofia, Fond 1, Record 12, File 351. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group. <https://wilson-center.drivingcreative.com/document/110937>

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

Министерство на вътрешните работи

ЦЕНТР. ИНФ. СЕК. У-978

Рег. № 20/33 Екз. № 1412.1 1982 г.

СОФИЯ

СЕКРЕТНО!

СПРАВКА

ОТНОСНО: Сътрудничеството на МВР на НРБ с
ФМВР на ЧССР през 1981 г.

Сътрудничеството между органите на МВР на НРБ и ФМВР на ЧССР през 1981 г. протече в съответствие със Споразумението за сътрудничество и взаимопомощ между двете министерства, Перспективните планове за съвместна оперативна работа на сродните поделения и годишния план за деловите срещи.

По линия на разузнавателните управления сътрудничеството се изразява главно в три направления: провеждане на съвместни мероприятия, обмяна на опит чрез делови срещи и обмяна на информация по кореспондентски път.

През изтеклата 1981 г. разузнавателните управления на МВР на НРБ и ФМВР на ЧССР активизираха съвместната работа срещу общия противник. Добре беше целенасочена дейността им срещу САЩ, НАТО като цяло и по-конкретно срещу неговото южно крило. Разшири се сътрудничеството и взаимодействието в провеждането на съвместни "Активни мероприятия".

Проверка на изпълнението на съвместните задачи и обмяна на опит в работата по разработката на НАТО и проникване в някои негови обекти, беше извършена на делова среща в Прага през м. ноември. Подобна консултация и обмяна на опит беше извършена в София по линия на Научно-техническото разузнаване.

Най-широко е сътрудничеството между двете разузнавателни управления по линия на обмена на информация, като се използват еднакво успешно каналите на дипломатическата поща и шифровата връзка. През 1981 г. от ФМВР на ЧССР са получени 464 информации от политически, икономически и научно-технически характер. В сравнение с 1980 г. чувствително е увеличен броя на използваните информации – 116. Особено полезни са тези по линия на Научно-техническото разузнаване. От страна на МВР на НРБ за ФМВР на ЧССР са изпратени 435 информации.

През 1981 г. сътрудничеството и взаимодействието по линия на контраразузнавателните управления на двете министерства продължи своето развитие към все по-тясно координиране и конкретизиране на съвместната оперативна дейност. От страна на българските контраразузнавателни органи през годината са провеждани оперативно-технически мероприятия на територията на НРБ по обекти на ЧССР – общо 32. От тях по-голямата част са по дело "Черно море". На двустранните срещи за обмяна на опит чехословашките другари изразиха задоволство от резултатната помощ указана им от органите на сигурността на НРБ в лицето на ВГУ и околните управления на МВР в градовете Толбухин, Варна и Бургас. По над 20 обекта на ФМВР на ЧССР на Черноморието са провеждани през летния сезон агентурно-оперативни и технически мероприятия. Резултатите са предавани своевременно на представителите на ФМВР на ЧССР. По 12 обекти на ФМВР на ЧССР са провеждани оперативно-издирвателни мероприятия в София и страната и всички са завършили успешно. Освен това през годината бяха предотвратени 61 опита на чехословашки граждани да излязат от НРБ за капиталистическите

18

страни без да имат необходимите документи. Много от тях незабавно бяха отправени през Румъния за ЧССР, а извършените фалшификации и други престъпления са задържани и след приключване на следствието предавани на ФМВР на ЧССР по канален ред. През 1981 г. в Главно следствено управление са приключени следствени дела на 29 чехословашки граждани и 5 в окръзите, ~~са~~ всички 34 дела, или общо органите на МВР на НРБ през 1981 г. са работили и взели отношение по 95 чехословашки граждани, а по други 32-ма са провеждани оперативно-технически мероприятия и резултата от тях е предаден на ФМВР на ЧССР. За провеждане на конкретни оперативни мероприятия по обект на чехословашките органи – китайски дипломат, в Прага бе маршрутиран агент "Данаилов".

Чехословашките контраразузнавателни органи от своя страна на територията на ЧССР през 1981 г. са работили по 15 български граждани, като 10 от тях са задържани, водено им е следствие и след приключването изпратени в НРБ. По останалите, между които обектите на ВГУ "Коч", "Емисар", "Клеветник" и др., са провеждани агентурно-оперативни и технически мероприятия и резултатите своевременно са изпращани в МВР на НРБ.

През изтеклата година особено внимание бе отделено на обмяната на опит в борбата на контраразузнавателните управления на двете министерства срещу общия противник. На среща през м. април в София чехословашките другари споделиха своя опит в работата по разкриването на опасни агенти на ЦРУ в Чехословакия. По делото "Ястреб" е разкрит агент (бивш служител на ФМВР на ЧССР) работил 10 години в полза на американското разузнаване. Особен интерес представлява

начинът на установяване контакт на лицето с американското разузнаване. Това става чрез анонимно писмо пуснато в Австрия. Първите указания му се дават по радио "Атина", а в последствие по радио "Франкфурт". Определят му точното място където ще му оставят пакет със шифрови таблици и така започва шпионската дейност на агента. По същия начин е получавал по-късно нови шифрови таблици и възнаграждение в пари, като за всеки отделен случай е променяно мястото определяно с различни предмети (дървета, камъни и др.) Шпионските си сведения агентът е изпращал чрез писма на различни адреси в Холандия, Дания и други западноевропейски страни. Най-интересното е, че в продължение на 10 години е извършвана активна шпионска дейност, нанесла сериозни щети на чехословашката държава без агента да е установил пряк контакт със своите ръководители. Разкриването на американския агент започва със съвсем безобиден сигнал. На съседите му направило впечатление, че много до късно слуша радио. В последствие се завежда сериозна разработка в продължение на 2 години до задържането на агента. Чрез проведената "Игра" с противника станало възможно реализирането на дело "Бром-79", по което са били задържани по време на разузнавателна операция кадровия разузнавач на ЦРУ, легализиран като втори секретар в посолството на САЩ - Томас Норууд и неговата съпруга, участвувала в операцията.

Чехословашките другари информираха българските си колеги за някои нови методи прилагани в разузнавателната работа на американското, западногерманското и другите вражески разузнавания. Забелязан е стремеж към създаване на по-близки, неофициални контакти с някои млади и перспективни

дипломати от социалистическите страни акредитирани в ЧССР, и опити за събиране на разузнавателна информация от тях. Констатиран е също така стремеж за събиране на секретна информация от политически и икономически характер от граждани на социалистическите страни временно пребиваващи в ЧССР, т.е. така наречените "Пътуващи източници".

От българска страна беше споделен положителен опит в работата срещу гръцкото, турското, югославското и китайското разузнаване.

В съответствие с плана за съвместната работа през 1979–1981 г. продължи да се развива сътрудничеството между контраразузнавателните управления за борба срещу идеологическата диверсия. В резултат на съвместна агентурно-оперативна работа бяха придобити данни относно вражеската дейност на бивши български и чехословашки граждани, активни сътрудници на радио "Свободна Европа". От ФМВР на ЧССР бяха предоставени на Об управление адреси използвани като пощенски кутии на радио "Свободна Европа". По искане на ФМВР на ЧССР в България бяха поставени запрещения за влизане в страната завинаги на чехословашки емигранти развиващи активна вражеска дейност.

На срещата в Прага през м. октомври беше обменен опит и набелязани нови съвместни мероприятия по АИРЕКС – САЩ, ДААД и Фондация "Александър фон Хумболд" – ФРГ, слаvistичните звена във ВУЗ на Западните страни, международните спортни федерации и контраразузнавателното обезпечаване на чуждестранните студенти, аспиранти и специализанти в двете страни.